

Informasjon til elgjegere i Grane kommune

Innsamling av kjeve og hoder under elgjakta 2016

Her kan du lese hvor og når du kan levere hoder for CWD-analyser i vår kommune, og annen praktisk informasjon.

Hva er chronic wasting disease?

Chronic wasting disease (CWD) er en smittsom prionsykdom som kan ramme hjortedyr. Sykdommen ble første gang påvist i Norge våren 2016 på en villrein i Nordfjella, og deretter på to elger i Selbu. Sykdomstegn er blant annet avmagring og unormal oppførsel, men hjortedyr kan også ha CWD uten å vise sykdomstegn.

Kartlegging av CWD/Skrantesjuke

Forekomsten av CWD i Norge skal kartlegges. Grane kommune deltar i kartleggingen. For å teste om et dyr har CWD, må en hjerneprøve analyseres på laboratorium. Jegere skal derfor levere elghoder under årets jakt.

Hvilke dyr skal leveres til testing

Hoder fra elg som er ett år og eldre skal leveres for CWD-analyse. Begge kjønn. Gevir sages av før levering. Hodene leveres uten underkjeve, kjevene samles separat. Kjevene kan samtidig hentes av innsamlerne når prøven tas av hodet ut i feltet.

Kjeveinnsamling

Kommunen vår deltar i det nasjonale bestandsovervåkingsprogrammet for hjortevilt. Jegere skal som normalt levere underkjeve fra alle felte dyr gjennom hele jakta, også i perioden etter innsamling av hoder.

Merking av kjeve og hode

Hodet merkes med den delen av kjevelappen hvor det står «festes til kjeve».

Det er viktig at lappen festes godt, slik at den ikke kan skilles fra hodet.

Påse at korrekt informasjon fylles inn i feltene på kjevelappen.

Underkjeven renskjæres, tørkes og merkes med kjevelapp hvor det står "Festes til kjønnsorgan". (se illustrasjon av hvordan kjevelapper skal brukes)

Samme innsenders nummer som merkes på hodet/kjeven skal også merkes på slaktet, slik at man har kontroll på hele dyret. Innsenders nummer må jegere selv feste på slaktet. Nummeret finner du på kjevelappen.

Det gjøres oppmerksom på at kjevelapper må utfylles fullstendig!

Kan slakt som det er levert prøve av, grovparteres?

Ja, men det må holdes orden på hvor kjøttet er. Hvis prøvesvaret er positivt skal ikke kjøttet spises. Mattilsynet vil ta kontakt med jegere dersom prøven er positiv.

Positive slakt skal kasseres

Mattilsynet sier at hjortevilt som tester positivt på CWD, ikke skal konsumeres som menneskemat, men kasseres. Dette på bakgrunn av råd fra Folkehelseinstituttet og Veterinærinstituttet. Mattilsynet ønsker en aktiv føre-var holdning knyttet til kjøtt fra dyr som tester positivt. Slike dyr skal destrueres som fallvilt og ikke belastes kvoten.

Periode for innsamling av elghoder

Hoder skal leveres fra felte hjortevilt som er over ett år gamle i perioden **25. sep. – 2.okt.** Hodene leveres så snart som mulig etter at dyret er felt. Hjerneprøver vil bli tatt fortløpende og sendt til analyse.

Svar på prøvene blir lagt ut på hjorteviltregisteret.

Kjever skal leveres for alle elger felt under hele jakta!

Innlevering av hoder og kjever

Det er kommunens innsamlere som skal ut i feltet å ta prøver av elghodene. Derfor skal alle dyr som er skutt rapporteres inn fortløpende til angitt telefonnummer, slik at jegere og innsamler avtaler hentepunktsted.

Rapporteringen skal skje ved at det skal sendes enten en SMS eller kontaktes via en telefonsamtale til vår kontaktperson Martin Håker. I SMS/telefonsamtalen skal følgende info opplyses om:

- Navn på innsender
- Navn på jaktfelt
- Hvor mange dyr skutt
- Hvilken jaktdag (f.eks. jaktdag 1 osv.)

Det er et krav om at hodet skal ligge ved vei, slik at det blir lettere tilgjengelig for prøvetakingen. Hvis ikke dette lar seg gjøre må dette avtales nærmere med kontaktansvarlig for innsamlingen, Martin Håker.

Kan jeger beholde geviret?

Ja, geviret kan beholdes, men hjerneprøve skal likevel tas ut. For å få tatt en slik prøve kan jegeren ta kontakt med Martin Håker for å avtale tid og sted for prøveuttak

Svar på CWD- og aldersanalyser

Prøvesvarene kan du finne på www.hjorteviltregisteret.no. Husk å ta vare på innsenders nummer for ditt dyr. Prøvesvarene vil komme fortløpende og tar ca. 2 til 4 dager.

Syke og skadde dyr

En jeger som observerer et sykt dyr skal så snart som mulig melde fra om situasjonen til kommunen. Kommunen kan avgjøre om dyret skal avlives. Er dyret ett år eller eldre, skal det alltid tas prøver fra slike dyr. Prøvetakingen avtales mellom kommunen og Mattilsynet.

Levering til slakteri eller viltbehandlingsanlegg

Enkelte jegere leverer hjortevilt til viltbehandlingsanlegg. Det er samme prosedyre for prøvetaking og merking av elghoder, kjever og slaktet. Jegere bør ikke levere kjøttet videre før prøvesvaret er klart.

Kan jeg jakte som normalt?

Ja det kan du, men det viktigste er at du må ta vare på slaktet inntil prøvesvar foreligger.

Mattilsynet er opptatt av å redusere risikoen for å spre en eventuell smitte i forbindelse med jakt.

Dette fordi man vet lite om utbredelse av skrantesjuka ennå, og derfor anbefales noen tiltak som du kan lese om her:

http://www.mattilsynet.no/dyr_og_dyrehold/dyrehelse/dyresykdommer/skrantesjuka/informasjon_til_jegere_om_skrantesjuka.23534

Slik skal hoder og kjeve merkes i innsamlingsperioden for CWD-kartleggingen

- Hovedlappen som skal festes til hode skal innsamlar ta med seg, den skal følge prøven som blir sendt inn.
- Derfor må et av de små lappene også festes på elghodet, slik at hodet er merket.
- Jegere må selv påse å merke slaktet med samme innsenders nummer.

Innsenders nr.: 290 592 Festes til underkjeve INNSAMLING AV UNDERKJEVER OG KJØNNSSORGAN FRA ELG Som en del av bestandsovervåkinga ber vi om å få innsendt: - Underkjever fra alle felle dyr - Kjønnssorgan: livmor og eggstokker fra hunndyr eldre enn kalv. Skattevekt er vekt av dyret uten skinn, innvoller, hode og føtter. Skuddskadet kjøtt regnes med. Kjeven reinskjæres og tørkes. Ikke pakk inn kjeven i plast. Kjønnssorgan fryses snarest. Leveringssted for underkjeve og kjønnssorgan med merkelapper avtales med kommunen. Innsenders nummer gir tilgang til informasjon om dyret i hjorteviltregisteret, www.hjorteviltregisteret.no .		Innsenders nr.: 290 592 Felt dyr nr.: Dato felt:
Beholdes av valdansvarlig		Innsenders nr.: 290 592 Felt dyr nr.: Dato felt:
Festes til kjønnssorgan		Innsenders nr.: 290 592 Felt dyr nr.: Dato felt:

En av disse må festes godt til dyrets underkjeve i områder med egen kjeveinnsamling.

Festes til hodet. ~~Dette gjelder kun hengis og om hodet leveres med eller uten kjeve.~~

Kontaktinformasjon

Har du spørsmål om innsamling i kommunen kan du kontakte:

Lisa-Reneé Skulstad, 75 18 22 51/94 78 84 15
Grane kommune

For innsending av **SMS** og avtale for prøvetaking av hoder skal du kontakte:
Martin Håker, 90 23 59 40
Grane kommune

For generelle spørsmål kan du kontakte:
Siv Svendsen, 22 77 89 30/911 57988
Mattilsynet lokalt

For andre spørsmål om innsamling, kontakt:
-Christer Moe Rolandsen, mobil: 416 13 266
CWD-prosjektleder NINA
-Vebjørn Veiberg, mobil: 957 00 510
Bestandsovervåking hjort NINA
-Erling Solberg, mobil: 934 66 772
Bestandsovervåking elg NINA

Lenker til nettsteder

Se mer informasjon om skrantesjuka fra:

http://www.mattilsynet.no/dyr_og_dyrehold/dyrehold/dyrehelse/dyresykdommer/skrantesjuka/informasjon_til_jegere_om_skrantesjuka.23534

Se informasjon om den nasjonale innsamlingen på www.nina.no/cwd.

Se informasjon om viltforvaltning og jakt og CWD på www.miljodirektoratet.no/cwd.

Se [fakta om CWD](#) fra Veterinærinstituttet.

Se på Grane kommunes hjemmeside for informasjon til jegere

Prøvesvar kan du finne her:
www.hjorteviltregisteret.no